

JO TOLLEBEEK, GEORGI VERBEECK & TOM VERSCHAFFEL (RED.)

«De Lectuur van het verleden. Opstellen over de geschiedenis van de geschiedschrijving aangeboden aan Reginald de Schryver»

Leuven, Universitaire Pers Leuven, 1998, 635 p.
(Symbolae Facultatis Litterarum Lovaniensis, series A / vol.24).

Na bijna veertig jaar dienst aan de Katholieke Universiteit Leuven, legde professor Reginald de Schryver op 17 oktober 1998 zijn ambt neer. Bij de afscheidsviering werd de emeritus een *Liber amicorum* overhandigd waarin een keure van Belgische historici, uit diverse historische subdisciplines, hun pennevruchten aan hem opdragen. De band telt meer dan zeshonderd pagina's en kwam tot stand onder redactie van de jonge garde historici van de KU Leuven, die trouwens zelf door de Schryver zijn opgeleid. Vierendertig opstellen zijn erin gebundeld.

Niet alleen collegae-emeriti van diverse Belgische universiteiten, zoals Jean Stengers, Herman van der Wee, R.C. van Caenegem of W. Prevenier, leverden een bijdrage, ook enkele grote namen uit het buitenland zijn in de bundel opgenomen. Ze weerspiegelen daarmee de Schryvers internationale contacten en uitstraling.

Uit Nederland vinden we opstellen van A.E.M. Jansen, H.W. von der Dunk, Pim den Boer en E.H. Kossmann. Ook Franse, Duitse, Spaanse en Amerikaanse collegae eren de Leuvense hoogleraar met artikelen over zeer uiteenlopende onderwerpen.

Naar analogie met de evolutie van de Schryvers loopbaan en historische belangstellingsterreinen, is het boek gestructureerd in drie grote delen: bijdragen omtrent de politieke geschiedenis van het Ancien Régime, de geschiedenis van de Vlaamse Beweging en over historiografie. Zoals de titel al verraadt is de overkoepelende thematiek de historiografie, de geschiedenis van de geschiedschrijving, waarin de Schryver zich de laatste decennia heeft verdiept. Dit mondde overigens uit in het standaardwerk *Historiografie. Vijfentwintig eeuwen geschiedschrijving van West-Europa*, een even compact als erudiet overzichtswerk dat reeds verschillende herdrukken kende en verplichte lectuur is voor elke geschiedenisstudent.

Sommige auteurs variëren op reeds bekende thema's uit hun oeuvre. Zo schreef Jean Stengers een even interessant als onderhoudend artikel over de historicus en de *horror vacui*, de blinde vlekken in de geschiedenis waarvoor geen bronnen voorhanden zijn, en die door de historicus toch moeten beschreven worden. Andere auteurs, zoals Erik Defoort, raken dan weer nieuwe thema's aan. In zijn bekende empatische stijl brengt hij een eerste luik van een later te verschijnen biografie van ene Tony Simon-Wolfskehl, die als vriendin van Carl Einstein bevoorrechte getuige was van de ontwikkeling van het Duitse expressionisme in de jaren twintig. Het geheel wordt voorafgegaan door een bio-

bibliografie van Reginald de Schryver, geschreven door Jo Tollebeek. De schets van de Schryvers ontwikkeling als historicus en hoogleraar wordt daarin gekruid met heel wat wetenswaardige details uit de jeugd en het professoraat van de gevierde emeritus.

In de schaduw van de puur historiografische opstellen zijn er ook bijdragen over de theorie of de epistemologie van de historische discipline, maar ook daar primeert het historiografische perspectief. Bijzonder boeiend vond ik het artikel *Vives' View on Historiography* van Jozef IJsewijn, of de bijdrage van Raoul Bauer over de pioniersrol van de Giovanni Battista Vico voor de geschiedtheorie.

Wat er zo aantrekkelijk is aan deze bundel, is de bonte diversiteit, de kwaliteit en de veelzijdigheid ervan. Het opzet van dergelijke verzameling was ongetwijfeld het wijdse blikveld van de Schryvers historische interesse te weerspiegelen. Vertrouwd als hij is met de meest uiteenlopende periodes in de West-Europese historiografie, neemt de emeritus beslist een vooraanstaande plaats in in de internationale gemeenschap van historici. In onze tijd van intellectuele en academische versnippering is de Schryvers veelzijdigheid een antwoord op de zo vaak gehoorde klacht dat historici zich hebben ingegraven in hun eigen specialismen, ten koste van de interdisciplinaire dialoog binnen de academia. Het soort all-round historicus dat de Schryver is geweest en hopelijk nog vele jaren zal blijven, zou op die manier een voorbeeld en een richtsnoer voor de toekomstige generaties historici kunnen zijn.

Willem Erauw